

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 » — »
Negyedévre . 5 » — »
Egy óra : . 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
Hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

viszsa nem adjunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A pálinka.

Pécs, 1901. április 10.

Az alkoholizmus elleni mozgalom hívei most tartják Bécsben nyolcadik kongresszusukat és annyira már vitték, hogy a legtöbb európai kormány küldött képviselőket a kongresszusra, persze nem a pénzügyminiszterek személyében, mert ezek éppúgy elszoktak maradni az alkoholelles kongresszusokról, mint a hadügyminiszterek nem tündökölnék a békebarátok gyülekezetein.

Pedig amíg ezek nem állanak az említett humanitárius mozgalmak élére, addig hasztalan minden gyűlésezés, mert ezeken elhangzanak a szép elméleti okoskodások, az ökos indítványok, melyeket a kormányok képviselői ad referendum hazavisznek; otthon pedig a hadügyminiszter beterjeszti törvényjavaslatait a hadseregszaporításról s újabb emberpusztító masinák beszerzéséről, a melyeknek költségei másképp be nem szerezhetők, mintha a pénzügyminiszter intézkedik, hogy a szeszadóból minél több jövedelme legyen a kincstárnak, a népnek tehát minél szélesebb rétegei minél több szeszt fogyasztanak.

A nagy fölfedezések korszakában a civilizációt pálinkásbutykosokkal terjesztették a vadak között az európaiak, mert nem voltak akkora hadseregeik, hogy a szabad természet erőteljes fiait fegyverrel leigázhassák, megtanították hát őket a pálinkaivásra s nemsokára igavonó barmaikká váltak a tüzes víz élvezetétől elbutult őslakók s pár generáció multán ezek is kipusztultak átengedve hódítóiknak korlátlan és háborítlan tulajdonul ősieik földjét s annak természeti kincseit.

Akkor hadseregpótló eszköz volt a pálinka hódítási célokra, ma már hadseregpótló eszköz a militarizmus igényelte költségek előteremtésére. Hirdethetik emberszerető, tudós férfiak szóval és írásban az alkoholizmus rémes pusztításait, rámutathat az elmeorvos az örültek házait megtöltő alkoholisták tömegeire, a büntető jogász az alkoholnak börtönökben szinylódó áldozataira, a fiziologus a satnya nemzedékre, a mely bünhődik pálinkától elállatiasodott szülei vétkeiért; még a közoktatás miniszterei is elnökölhetnek az alkoholelles kongresszusokon és Hartel

osztrák kultuszminiszter példájára hangoztathatják, hogy nekik kötelességük az állam szellemi javairól és az iskolák vezetéséről gondoskodni, a mi csak az alkohol élvezetéről való leszoktatással vihető keresztül sikeresen: — mindez a gyakorlatban falra hányt borsó marad, mert az államok tanácsában döntő szava a pénzügyminiszternek van, aki arra hivatkozik, hogy neki meg kötelessége pénzt, minél több pénzt előteremteni a fegyveres béke áldásainak biztosítására. Legkönnyebben pedig az alkohol dönti a pénzt, mert a mennyire nem szeret a nép adót fizetni, sőt még a hús élvezetéről is képes lemondani, ha az állam nagyon megdrágítja adóval, olyan szívesen fogyasztja a mámorító pálinkát, bármilyen adó terhelje is, hisz ez által szerzett mámorában elfelejti minden buját-baját, még az adót is.

A hadügyminiszter ugyan megvakarja kissé a feje bubját, mert az alkoholizmus pusztító hatása alatt évről-évre silányabb „emberanyag“ kerül sorozás alá, de mivel a hadseregfejlesztés és a fizetésemelés költségei másként elő nem teremthetők, hát pártjára áll a pénzügyminiszternek s mivel ők ketten a mérvadók, hát elhatározzák, hogy hadd fogyjon hát a pálinka, mert az tölti az államkasszát.

Csinálnak ugyan a látszat kedvéért törvényeket azzal a bevallott célzattal, hogy a népet józanságra szoktassák, egészségének pusztulásától megóvják, de azért a pálinkának bántódása ne legyen. Van törvényünk a koremai hitel korlátozásáról, meg van határozva az engedélyezhető korezmák száma is, sőt a korezmárost büntetik, ha részeg embernek még több szeszest ad: de kismértékben való pálinkamérést rendeznek be minden szatóc-boltban s ugyan hallott-e valaki olyan butikosról, akit megbüntettek volna azért, hogy részeg embernek pálinkát adott. Pedig hát elég alkalom adódik erre, mert bizony nem ritkák azok a botrányok, azok az undorító heveny alkoholmérgezések, a melyeknek áldozatait egyenesen a butikák-ból, vagy azok előtt az utcáról szállítják hatósági asszisztenciával a kórházba.

De ezért a kimérőt büntetni, vagy pláne a kiméréstől eltiltani nem szabad, mert ki töltögetné akkor az alkohol jövedelmével az államkincstárt? Ellenkezőleg, kínálni kell uton-utfélen a drága nedűt,

hogy ki ne kerülhesse az se, a kinek alkalom híján talán eszébe se jutna azt szopogatni.

Hogy pedig a szeszre vetett nagy adó dacára se legyen nagyon drága a pálinka, a mi elriasztaná annak tömeges fogyasztásától a szegényebb osztályt, hát szemet hunynak a manipuláció előtt, a mely képesíti a kimérőket olcsó pálinkával szolgálhatni törzsvendégeiknek. A bornál drákói büntetések sujtják azokat, a kik tiszta vízzel higitják, vagy csak olyan jelzéssel is adják a bort, a mely a valószínűségnek meg nem felel, de pálinka elnevezés alatt árusíthat bárki vízzel föleresztett spirituszt, émeletítő ingredienciákkal telített „liköröket“, a haja szála se görbül meg miatta, hacsak éppen patkánymérget nem kever bele.

Ilyen az alkoholizmus kérdésében az elmélet meg a gyakorlat állami szempontból: a kultuszminiszter erkölcsi, a belügyminiszter egészségügyi tekintetéből elküldik a képviselőket az alkoholelles kongresszusokra, hadd hallják és hirdessék az üdvös tanításokat a pálinkaivás korlátozásáról; a pénzügyminiszter pedig gyakorlati intézkedéseivel töltögtessen minél több szeszt a népbe, hogy elegendő pénzt adhasson hadügyminiszter kollégájának.

* Az április tizenegyedikünnep ellen. A »Pesti Hirlap« mai számában a következőket írja: »Attól az állítólagos nemzeti ünneptől, melyet Bánffy iktatott törvénybe, egy nap választ el bennünket. És ezt nem árt fölemlíteni, mert arról, hogy április 11-én Magyarországon ünnep lesz, a nagy közönség vajmi keveset tud, részben azért is, mert igen sok olyan kalendárium van, amely ettől a naptól sajnálta a piros betűt. Azóta, hogy április 11-dikét az 1848-diki törvények szentesítésének emlékére ünnepnappá tették, pár esztendő elmúlt s így körülbelül egész határozottsággal megállapítható, hogy a hosszú fűzött remények nem valósultak, a mi különben igen természetes, mert semmiféle törvénnyel nem lehet a közönségre azt kényszeríteni, hogy eszentul április 11-én érresse azt, amit eddig március 15-dik napján érzett. Megállapítható továbbá az is, hogy ez az áprilisi nemzeti ünnep egyszerű hivatalos ünneppé vedlett, a mit csak egyes templomokban és az iskolában tartanak meg. A hivatalnokok, a főispán, a polgármester, vagy az alispán vezetése alatt fölvonulnak ugyan az istentiszteletre, a hivatalos épületekre ugyan kitűzik a zászlókat, de ezzel aztán az egész

Megérkeztek!!

STARK BENEDEK FIA „Gólyához“ címzett áruházába
tavaszi újdonságok, u. m. kabátok és gallérok.

Finom ruhazövetek 25 krtól 1 frt 50 krrig. — Francia batist és mosó levantin. Azonkívül legnagyobb választék VÁSZON- és SZÖNYEG-árakban, a mire is vagyok bátor a n. é. közönség b. figyelmét felhívni.

ünnepek vége szakad. *Ünnepi hangulatról pedig szólni sem lehet.* Az iskolákban rendezendő ünnepek már nagyobb arányúak és hatásukban eredményesek is lehetnének, de nem lesznek, mert a gyermekek a szülői házban egyáltalában nem jutnak ahhoz az érzéshez, a melylyel egy igazi ünnepnek járni kell. Így tehát *merő külsőség jellemzi ezt az ünnepnapot*, a mely ellen különben már-már mozgalom is indult meg, azt kívánva, hogy április 11-ike *megint kösönsges hétköznapi legyen.*

Hogy a „Pesti Hirlap” nem függetlenségi, és 48-as ujság, azt mindenki tudja. És hogy mégis így ír április 11-ről, az jellemzi legjobban a holnapi ünnep semmisségét. Nekünk hát nem is kell több kommentárt e hirhez fűznünk. Egyszerűen közöljük, mint az idők jelét!

Hírek.

Pécs, 1901. április 10.

A három testvér.

(Mese.)

Irta: Albert bácsi.

Valamikor valahol, a jó Isten tudja hol; messze-messze tengeren, a világnak végiben, lakott egyszer egy szegény ember, annak volt három fia: Bandi, Laci, meg Pista.

A szegény embernek még a betevő falta is csak alig volt meg, olyan szegény volt.

A három fiu egyszer csak megunta a nagy nyomorúságot s összebeszéltek, hogy elmennek szerencsét próbálni.

Egy nap azt mondták édes apjuknak:

— Édes apánk! Nagy a nyomorúságunk, még kenyérből sincs jóllakásunk, ha elenged, hát elmennénk világra, tán csak miértünk is leesett a bagó a fáról. Elválnunk most egymástól, de mához egy esztendőre itt leszünk. Isten minket úgy segítjen.

A szegény ember nagyon busult, mikor meghallotta, hogy fiai el akarják hagyni, de mit volt mit tenni, sóhajtván bár, de csak elengedte őket.

A három testvér, Bandi, Laci, meg Pista, el is indult világra.

A mint mentek, mendegéltek, hát el-

értek egy nagy diófához. A diófánál a három testvér is elvált; Bandi ment jobbra, Laci a közép utra tért, míg Pista a baloldali uton ment tovább.

Bandi csak ment, mendegélt, hegyen-völgyön, tuskön-bokron keresztül, egyszer csak elér egy piros kastélyhoz.

Éhes is volt, szomjas is volt, nem törődött vele, akármilyen lesz is, megzörgette a kastély kapuját.

Csiszti-császti, gumi-lászti, egyszer csak megjelen a kapuban egy piros emberke.

— Mi járatban vagy földi? — kérdezte a piros emberke Bandit.

— Messze földről jöttem, urambátyám, szerencsét próbálni, — felelte Bandi.

— Na, éppen jókor jössz. Nagy szomorúság érte a vörös királyt, egyetlen leányát, a szépséges Sárkát, az éjjel elrabolta egy sárkány. Ha te azt megszabadítanád, bizony emberré tenne a király.

— Megszabadítom én a király leányát, ha hét feje, hét szája van is a sárkánynak, — felelte Bandi nagy bátran.

A vörös emberke erre fölvezette Bandit a királyhoz.

Bandi nagyon megtetszett a királynak, meg is ígerte, ha megszabadítja leányát a sárkánytól, hát neki adja feleségül, ráadásul megkapja a fele országot.

Megörült Bandi a király szavának, menten el is indult a sárkányhoz, hogy megszabadítsa Sárkát, a király leányát.

A mint ment, mendegélt, kilenced napra elért egy fekete sárga kastélyhoz, abban lakott a sárkány.

A kastély kapuja nyitva volt, Bandi hát csak oda állt a kapuba s bekiáltott:

— Hé, sárkány, ha menten ki nem adod Sárkát, a vörös király leányát, hát leapritlak, mint a répát.

Olyan zugás támadt erre, hogy még a csillagok is megremegtek az égen. — Ekkor megjelent a sárkány. De most Bandi is megszeppent ám.

— Szedte, vette, kis emberke, — ordított a sárkány, — te akarsz engem összepiritani?

— Bizony megteszem, — felelte Bandi bátran, — ha szép szerével ki nem adod a király leányát.

A sárkány rettenetes haragra gerjedt, előrántotta kardját s Bandira támadt. Bandi sem volt rest, előrántotta kusztoráját, aztán, knip-knáp, nyif-nyáf, egyszeribe lekanyarította a sárkány fejét.

A király kisasszony az ablakból nézte a viaskodást és nagyot ugrott örömeiben, a hogy a sárkány vesztét látta.

Bandi nagy örömmel vitte Sárkát a vörös királyhoz, mire aztán olyan hetedhét országra szóló lakodalmat csaptak, hogy még a nap is kiállt az égen csodájára.

A mikor a három testvér elvált, Laci is elindult szerencsét próbálni.

Ment, mendegélt, hegyen-völgyön, tuskön-bokron keresztül, egyszer csak elér egy fehér kastélyhoz. Éhes is volt, fáradt is volt, nem törődött vele, akármilyen lesz is, megzörgette a kaput.

Csiszti-császti, gumi-lászti, egyszer csak megjelen a kapuban egy fehér emberke.

— Mi járatban vagy földi? — kérdezte a fehér emberke Lacit.

— Messze földről jöttem, urambátyám, szerencsét próbálnék, — felelte Laci.

— Na, éppen jókor jössz. Nagy szomorúság érte a fehér királyt, egyetlen leányát a szépséges Juliskát, az éjjel elrabolta egy sárkány. Ha te azt vissza hoznád, bizony emberré tenne a király.

— Megszabadítom én a király leányát, ha hetvenhét feje, hetvenhét szája van is annak a sárkánynak, — felelte nagy bátran Laci.

A fehér emberke fölvezette Lacit a királyhoz. Nagyon megtetszett Laci a királynak s meg is ígerte, ha megszabadítja leányát a sárkánytól, hát neki adja feleségül, ráadásul a fele királyságot.

Laci megörült a király szavának s menten el is indult a sárkányhoz, hogy megszabadítsa Juliskát, a fehér király leányát.

A mint ment, mendegélt, kilencednapra elért az arany kastélyhoz, abban lakott a sárkány.

A kastély kapuja nyitva volt, Laci csak oda állt elébe s bekiáltott:

— Hé, sárkány, ha menten ki nem adod Juliskát, a fehér király leányát, hát leapritlak, mint a répát.

Egyszerre olyan zugás támadt, hogy még

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Apróságok Norvégia életéből.

(Utí emlék.)

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Nem pazaroljuk időnket, ha Norvégiával foglalkozunk, mert hisz ez az ország az egyedüli, mely hazánkkal egy sorson van, melynek élete a mienkkel közös és melynek népe a magyaréval azonos. De megérdemli a kétszeresen figyelmes foglalkozást azért is, mert e nép szeretete, ragaszkodása hozzánk páratlan, gyengéd. Dacára annak, hogy oly messze van tőlünk, baráti jobbját felénk nyújtja. S ha valahol, úgy Norvégia az az ország, hol a magyar alföldön elhangzott Rákóczy föllekesítő hangjai visszhangra találnak, visszaverődnek a fjordokban. A hunnok, avarok, Árpád ivadékai, mindenkor ölelő szivre találnak a Mikkingek hazájában.

A Norvég királyság 1814. május 17-én az eidsvoldi nemzetgyűlésen hozott s Norvég és Svédország egyesítése alkalmából 1814. november 4-én Norvégia rendkívüli stortingje (országgyűlése) által Krisztániában közelebről megállapított és elfogadott alaptörvénye szerint — szabad, önálló, oszthatatlan és elidegeníthetetlen állam, Svédországgal egy király alatt egyesítve.

Államformája az örökös, korlátolt monarchia.

Hogy mennyire fontosnak tartották a vallás szabályozását, az kitűnik abból, hogy az alaptörvénynek már a második szakasza ennek tisztázását foglalja magában. Büszkén vallja, hogy az evangélikus, lutheránus vallás az állam nyilvános bite, hogy mindazon benn lakók, kik ezt vallják, kötelesek gyermekeiket e hitben nevelni.

És az így van helyesen. Legyen az a vallás bármelyik is, de egy állam életében egy vallásnak uralkodónak kell lenni. A többinek ehhez kell alkalmazkodnia. Az uralkodó vallást nem szabad sérteni a többinek.

Igy van ez Norvégiában. Annyi vallás alapítható, a mennyi csak tetszik, de egyiknek sem szabad a lutheránus vallás fölé kerekedni. Ott nem ismerik azt a közmondást, hogy »adj a tótnak szállást, kiver a házból.«

A királynak is vallani, védelmezni és pártolni kell a lutheránus vallást. E szerint csak lutheránus vallásu lehet a király, kezében tartja a végrehajtó hatalmat. Személye szent. Nem vádolható és vád alá nem helyezhető. A felelősség tanácsát terheli, melynek tagjai csak norvégok lehetnek és hárminc évnél idősebbeknek kell lenniök.

A királynak minden esztendőben, bizonyos időt Norvégiában kell tölteni. Kivéve, ha fontos akadályok gátolják.

Ha a király Svédországban tartózkodik, mellette kell lenni az egyik norvég miniszternek és az államtanács két tagjának. Csak ezek jelenlétében intézhet a király norvég ügyeket.

A nemzet törvényhozó hatalmát a stor-

ting (országgyűlés) által gyakorolja. Ez két részből áll: Lagthingből (felsőházból) — és Odelstingből (alsóházból).

Ha egy oly törvényjavaslatot, melyet a király kétszeresen visszautasított, nem szentesített, a storting harmadszor is elfogadott, úgy ez királyi szentesítés nélkül is törvénynyé lesz. Így lett törvény a zászlóról alkotott javaslat is. A király tetszésével nem találkozott, hogy a norvégok ki akarták tenni zászlójukból a Svédországgal való unió jegyét. A norvég nép dacolt királyával, nem törődve annak haragjával és győzelmet aratott. A javaslatot három storting elfogadta, így tehát királyi szentesítés nélkül is törvény lett a norvég nép akarata. Most a norvég zászlóban nincs meg az unió jegye, de a svéd zászlóban helyet foglal. 1899. évi december 15-én fényes ünnepek között tüzték ki az új zászlókat. Elsőnek a storting, utána egész Norvégia. És királyának ezt néznie kellett.

Mokány egy nép ez a norvég; ha valamelyik népben a nemzeti önérték nagy, úgy a norvég az, melyet első helyre tehetni e téren.

Norvégiának saját bankja és pénzrendszere van. A norvég még a pénzen is nemzeti diadalát üli. A király neve után elsőnek van említve, hogy Norvégia királya; csak azután jó Svédország. A svéd pénzen ép ellenkezőleg a király neve után Svédország és Norvégia királya kifejezés foglal helyet.

Az ország színe: vörös, fehér, kék, zászlójának alakja: piros alapon végig fehérrel szegélyezett kék kereszt. Nem tudom, hogy

a csillagok is megremegtek az égen. Abban a szempillantásban meglent a sárkány. De megszeppent ám most Laci, mert sárkányt eddig bizony csak papirosan látott.

— Szedte-vette emberkéje, — ordított a sárkány. — te akarsz engem leapritani?

— Bizony, megteszem, felelte Laci, — ha szép szerével ki nem adod Juliskát, a fehér király leányát.

A sárkányt elfutotta a harag, előrántotta kardját s Lacira támad. Laci sem volt rest, előkapta kusztoráját, aztán knip-knáp, nyif-nyáf, egyszeribe lekanyarította a sárkány fejét.

A király kisasszony az ablakból nézte a viaskodást, s nagyot ugrott örömeiben, ahogy a sárkány vesztét látta.

Laci nagy örömmel vitte Juliskát a fehér királyhoz. Csaptak is olyan heted hét országra szóló lakodalmat, hogy még a csillagok is bólongattak csudájára.

Amikor a testvérek elváltak, Pista is elindult szerencsét próbálni.

— Ment, ment, mendegélt, hegyen-völgyön, tüskön-bokron keresztül, egyszer csak elért egy zöld kastélyhoz. Éhes is volt, fáradt is volt, nem bánta, akármi lesz is, bezörgetett.

Csiszti-császti, gummi-lászti, abban a minutában megjelent a kapuban egy zöld emberke.

— Mi járatban vagy földi? — kérdezte a zöld emberke Pistát.

— Messze földről jöttem, urambátyám, szerencsét próbálnék, — felelte Pista.

— Nő, éppen jókor jössz. Nagy szomorúság érte a zöld királyt. Egyetlen leányát, a szépséges Katicát elrabolta az éjjel a sárkány. Ha te azt vissza hoznád, bizony emberré tenne a király.

— Megszabadítom én a király leányát, ha kilencvenkilenc feje, kilencvenkilenc szája van is a sárkánynak, — felelt nagy bátran Pista.

A zöld emberke fölvezette Pistát a királyhoz.

Nagyon megtetszett Pista a királynak, meg is ígérte, ha megszabadítja Katicát, hát hozzá adja feleségül, vele a fele királyságot.

Pista megörült a király szavának, s menten el is indult a sárkányhoz, hogy megszabadítsa a zöld király egyetlen leányát Katicát.

Amint ment, mendegélt, kilenced napra elért a gyémánt kastélyhoz, abban lakott a

ott is nem törekedtek a keresztet a zászlóból kidobni. Aligha, 2,100.000 lakosból csak 5000 más vallásu, a többi mind lutheránus. Az 5000ból vagy 1000 róm. katolikus, zsidó pedig csak 300—400 van egész Norvégiában.

A lakosság a területhez (322 304 □ klm.) mérve egy négyzet kilométerre 7 ember jut csak. Nálunk 57. Ausztriában 84.

Vasutja kevés van, összesen 1951 klm. a hossza. Postahivatala 2111 van, távirói hivatal pedig csak 454.

Iskoláinak száma: 8139. Az irás és olvasásban ezen ország elől jár. Dacára a nehézségeknek, melyek a természeti fekvésnél előállanak, alig van ember Norvégiában, ki részese nem lenne az alapműveltségnek. Irni, olvasni és számolni tud ott majdnem mindenki. A vándortanítói intézmény nagyon ki van fejlődve. A vándortanítók nagyon lelkiismeretesen végzik hivatásukat. Pedig a fizetés nem épen rózsás. A miénkénél kevesebb. A nemzeti önérték lelkesíti őket.

A nagyhét napjain önkénytelenül reá gondoltam e kedves országra, e kedves népre. Őket is le akarták tiporni, sirba tenni, de a nemzeti önérték feltámadt bennük és ez a feltámadt nemzeti önérték által kivívták maguknak azt, hogy számottevő országot és népet képeznek. Mi magyarok pedig kétszeres rokonszenvvel gondoljunk mindig reájuk, mert ha egy nemzet él e földön, mely velünk együtt érez, úgy a vikingek ivadéka az.

Dr. Rónaky Kálmán.

sárkány. A kastély kapuja nyitva volt, Pista csak elébe állt és bekialtott.

— Hé, sárkány ha menten ki nem adod Katicát, a zöld király leányát, hát leapritlak mint a répát.

Egyszerre olyan zugás támad, hogy még a csillagok is megremegtek az égen s abban a szempillantásban ott termett a sárkány.

Hanem most megszeppent ám Pista, mert sárkányt még álmában sem látott.

— Szedte vette, kis emberke, — ordított a sárkány, — te akarsz engem összepiritani?

— Bizony megteszem, ha szépszerével ki nem adod a zöld király leányát.

A sárkány dult-fult haragjában, előrántotta kardját s Pistára támadt.

Pista sem volt rest, előkapta kusztoráját, aztán knip-knáp, nyif-nyáf, lekanyarította a sárkány fejét.

A király kisasszony az ablakból nézte a viaskodást, s nagyot ugrott örömeiben, ahogy a sárkány vesztét látta.

Pista nagy örömmel vitte Katicát a zöld királyhoz. Csaptak most olyan heted hét országra szóló lakodalmat, hogy még a holdnak is két felé állt a füle bámultában.

Ezalatt egyik nap a másik után mullott, a szegény ember meg csak várt, várt, fiaira.

Egyszer csak, amint kint ült a tornácán, hát három hintót látott messziről közeledni. Az egyik piros volt, a másik fehér, a harmadik zöld.

Nagyon csodálkozott a szegény ember a három furcsa hintón, de nem sok érkezése volt hozzá, mert hamarosan háza elé értek.

Hát uramfia, kik ültek benne?

A piros hintóban Bandi ült Sárkával, a piros király leányával; a fehér hintóban Laci, Juliskával, a fehér király leányával; a zöld hintóban Pista, Katicával, a zöld király leányával.

A szegény ember nem tudott hova lenni örömeiben.

Sorra csókolta fiait, meg menyeyit, és azt mondta.

— Derék fiuk vagytok, úgy látom szerencsével jártatok, az Isten megsegített benneteket. De most már csak nem hagytok magamra?

— Dehogy hagyunk, édes apám, — szólt Bandi, — megteszem királybirónak.

— De bizony hozzám jön, édes apám, — mond' a Laci, — megteszem kincstárnoknak.

— De bizony hozzám jön, édes apám, — szólt Pista, a legfiatalabbik, — én nem teszem meg édes apámat semminek. Maradjon csak az én édes jó atyám.

— Tehozzád megyek édes fiam, — szólt a szegény ember Pistához, — öreg vagyok már, nem kívánok én semmit sem, csak a te édes apád akarok lenni, mert te vagy az én legjobb fiam.

A szegény ember el is ment a Pista fiához, boldogan éltek s ha meg nem haltak, tán még most is élnek.

*

Ha szót fogadtok apikának, anyikának, úgy jövő szerdán ismét mesélek. Tehát a viszontlátásra édes kis olvasóim, pá. Isten legyen velünk.

Napirend 1901. április 11-én.

Naptár: csütörtök, ápril 11. — Róm. kath.: Leo. — Prot.: Leo. — Görög-kel. (márc. 29.) Márk. — Zsidó: Nisan. 22. — Nap két 5 óra 4 perckor; nyugszik 6 óra 26 perckor. — Hold két éjféltán 32 perckor; nyugszik 9 óra 45 perckor délelőtt.

Időjelzés. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: meleg idő, helyenkint csapadék és zivatar várható.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel felkérjük, szíveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

— (A honvédelmi miniszter köszönete.) Baranyavármegye tegnapi közgyűléséből tudvalevőleg táviratilag adták báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter tudomására, hogy a megye közönsége őt szerencsés felgyógyulása alkalmából feliratilag üdvözli. A távirati értesítésre a miniszter Lovranóból a következő távirati köszönetet küldte az alispánnak: »Tormay Károly urnak, Baranyavármegye tekintetes alispánja Pécsset. Velem táviratilag előzetesen jelzett s Baranyavármegye törvényhatóságának a mai közgyűlésén egyhangulag elfogadott abbeli határozata, miszerint engem szerencsés felgyógyulásom alkalmából üdvözöl, valóban mélyen meghatótt és kérem tisztelt alispán urat addig is, míg e megtisztelő határozat írásbeli közlését venném és pedig első adandó alkalommal a törvényhatóság közgyűlésével ezen szíves megemlékezéséért és üdvözlétéért mélyen érzett hálás köszönetemet közölni szíveskedjék, báró Fejérváry Géza.«

— (A pénzügyi bizottság ülése.)

A város pénzügyi bizottsága tegnap délután 3 órakor ülést tartott a városházán a polgármesteri helyiségben Majorossy Imre polgármester elnöklete alatt. Az ülésen megjelentek: Litke József, Kammerer Ferenc, Teleki Zsigmond, Krausze Ignác, Schwabach Zsigmond, Eiser János. pénzügyi bizottsági tagok és Deutsch Kornél, városi főszámvevő. Az ülés jegyzője és referense Guth Béla, harmadalgjegyző volt. Az ülés tárgyát a laudemiumok (telekátíratási díjak), lakbér- és alapítványi tartozások leírása képezte. A gyűlésen aztán szóbakerült a városi kölcsön ügye is, melyre nézve kimondták, hogy a kölcsönfelvételnél, hogy minél olcsóbb pénzhez jusson a város, nemcsak a budapesti, hanem a külföldi bankoknál is fognak kopogtatni s a legkedvezőbb ajánlatot fogják elfogadni. A pénzügyi bizottság ülése, kimerítvén annak tárgyát, félöt óra után ért véget.

— (Baranyavármegye közigazgatási bizottsága) ma délelőtt 9 órakor tartotta rendes havi ülését a vármegyeházán az alispáni tanácssteremben báró Fejérváry Imre dr. főispán elnöklete alatt. Az ülésen jelen voltak: Tormay Károly alispán, Kossits Kamil főjegyző, Dragonescu Döme, kir. pénzügyigazgató, Nemet Lipót, Johann Béla dr., tisztifőorvos, Nagy Jenő, tisztifőügyész, Jesszenszky Lajos, árvaszéki elnök, Jagits József, Halvax József, id. Jesszenszky Ferenc, Stajevits János, Simonffy János, Salamon József, kir. tanfelügyelő, Kovácsfi Kálmán főmérnök, Déván Ottó, kir. ügyész, Miksik Ákos főállatorvos, dr. Reeh Dezső tb. főjegyző és a referens aljegyzők. A jövő havi ülés határidejét május tizenegyedikének délelőtti 9 órájára tűzte ki a főispán. Az egyes előadók ügyeit, valamint, az árvaszéki elnök, tisztifőügyész, kir. tanfelügyelő, kir. főmérnök és főállatorvos jelentéseit minden vita nélkül fogadta el a bizottság, úgy hogy az ülés már tíz órakor végetért.

— (Öngyilkos fiatalember.) A huszadik század ideges korának könnyen kétségbeeső, enervált idegü emberei nem gondolnak ma már szorongó szívvel, borzadva a halálra, sőt a zörgő csontu rémet megváltoznak tartják az élet ezer keserve elől s a halottak csendes birodalmába menekülnek. A minden szenvedést megszüntető birodalom mélységesen csendes lakóinak számát szaporította tegnap este egygyel Rougner Nándor, pécsi tizennyolc éves iparostanonc, ki egy forgópisztolyal szíven lötte magát s azonnal szörnyet halt. Akként történt a dolog, hogy

az alig tizenhét éves fiatalember körülbelül öt hónap óta betegeskedett s ez azt a szomorú gondolatot érlelte meg benne, hogy betegsége gyógyíthatatlan. Tegnap délután elzalogosította ezüst óráját és egy arany gyűrűjét s a kapott pénzen revolvert vásárolt, aztán hazament nyil-utca 45. számú házában levő lakására s este egynegyed nyolcig az udvaron ülve beszélgetett sógorával és a házbellekkel, míg végre felkelt s a ház egy félreeső helyére vonult, honnan csakhamar revolverlövés dőreje hallatszott. A lövés zajára rémülten futottak a házbellek a már említett helyre, hol vértől elborultan találták a szerencsétlen fiatal embert, ki néhány pillanat múlva meghalt. Az öngyilkosságról nyomban értesítették a rendőrséget, miután azonban *Ludvig* Ferenc dr. városi orvos csupán a halált konstatálhatta már s az öngyilkosság kétséget kizárólag be volt igazolva, a család kérelmére a hullát az öngyilkosság színhelyén hagyták.

— **(Uj alispán.)** A király *Unkelhäusser* Károly dr., horvát-szlavon miniszteri titkárt, a ki a pécsi jogliceumnak is volt hallgatója, Szerémsvármegye alispánjává kinevezte.

— **(A püspök bérmantja.)** *Hettyey* Sámuel, megyés püspök ma délután *Német-Bólyba* ment, a hol a bérmálást holnap fogja kiosztani.

— **(Jelentés a vízről.)** A *Tettye* forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a *Tettye* forrás vizszolgálati képessége folyó hó 10-én reggel 4140 köbméter.

— **(Uj anyakönyvvezetők.)** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Somogy vármegyében a csákányi anyakönyvi kerületbe *Nagy* József körjegyzőt anyakönyvvezetővé, továbbá a marcali anyakönyvi kerületbe *Schédel* László okleveles jegyzőt, a böhönyei anyakönyvi kerületbe *Macsek* Nándor segédjegyzőt, a mágocsi anyakönyvi kerületbe *Strinovich* Mihály segédjegyzőt s végül a szakácsi anyakönyvi kerületbe *Halpauer* Dezső segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és a két utóbbi kivételével, valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **(Felülvizsgálat.)** A vármegyei rendes katonai vegyes felülvizsgáló bizottság ma délelőtt felülvizsgálatot tartott a vármegyén *Sey* László polgárielnök elnöklése alatt. Katonai részről *Albach* lovag, tábornok elnökölt. Felülvizsgálatra összesen huszonöt ujonc került, kiknek legnagyobb része további katonai szolgálatra lett utasítva. A felülvizsgálatra jelentkezettek az ideai fősorozáson besorozott legények közül valók voltak.

— **(Egyhavi adó.)** *Dragonescu* Döme kir. pénzügyigazgató jelentette a megyei közgazgatási bizottság mai ülésén, hogy a megye területén a múlt hóban egyenes adókból 38.125 kor. folyt be, a mi 12.849 koronával kevesebb, mint 1900. márciusában. Ez év három hónapjában 437.276 kor. folyt be, s ez szintén kevesebb 3327 koronával a múlt év három hónapjában befolyt adónál. Hadmentességi adóban még 39.670 kor. hátralék van.

— **(A Pécsi Dalárda Siklóson.)** E hét végén, szombaton este — mint már megírtuk — a Pécsi Dalárda a siklósi rendezőség kezdeményezésére Siklóson tréfás hangversenyt rendez táncsal egybekötve. A dalárda a műsorral már teljesen készen van s — a mint azt a műsort ismerjük — mondhatjuk, hogy

lesz nevetni s kacagni való elég. Az estély erkölcsi sikerét a Pécsi Dalárda biztosítja, az anyagi sikerről meg mindenestre az ügybuzgó, serény rendezőség s maga a siklósi publikum fog gondoskodni, a mely közönség a művészetért igazán tud lelkesülni.

— **(Április 11. a jogliceumon.)**

Az 1848-as törvények szentesítésének napját, április 11-ét a pécsi püspöki jogliceum is megüli, a mennyiben a nevezett intézet igazgatósága a holnapi nap alkalmából ünnepélyes misét hirdet a liceumi templomban, melyre a joghallgatókat meghívja.

— **(Adományok a népkönyhára.)**

A Pécsi Jótékony Nőegylet felügyelete alatt álló népkönyha javára Pécs szab. kir. város 1076 kor. 90 fillért, a Pécsi kölcsönös Segélyező-egylet 50 koronát és *Berec* Károly 20 koronát adományozott. A közölt számadások szerint a népkönyha összes bevétele 7881 k. 96 fillért tett ki, mely összeget teljesen felémésztette a népkönyhának négy hónapra át való fentartása.

— **(Eljegyzés.)** *Szieberth* Imre, a m. kir. államvasutak gépgyárának műszaki tisztviselője, *Szieberth* Nándor pécsi ügyvéd fia, eljegyezte *Balthasar* Ilonkát, néhai *Balthasar* József, Máv. főellenőr és neje kecskeméti *Pethes* Józsa leányát Budapesten — Tisztviselő telepen.

— **(A börtön lakói.)** *Déván* Ottó kir. ügyész jelentette a mai megyei közigazgatási bizottsági ülésén, hogy a pécsi kir. ügyészségi fogházban a múlt hóban száztizennyolc letartóztatott egyén volt; ebből százöt elítélt és tizenhárom vizsgálati fogságban levő. A fogházban a rend és fegyelem s a közegészségi állapot jó és megfelelő volt.

— **(Névmagyarosítás.)** *Kalicskó* Mihály Kaposvárott állomásozó m. kir. honvéd gyalogezredbeli II. od. oszt. számvivő altiszt vezetéknévnek »Szilágyi«-ra kért átválttatása, belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

— **(Átszatolt postaforgalom.)**

Palaj-puszta postaforgalmát az érdekelt körök a cinderibogádi kerületből a kémesi kerületbe kérik átszatolni. E kérelemmel ma foglalkozott a megye közigazgatási bizottsága s a posta és távirtdaigazgatóság javaslata alapján a kérelem teljesítését javasolni határozta el a kereskedelmi miniszternél.

— **(Párbajozó béresek.)** Haladunk.

A civilizáció hatalma oda terjed, hogy már a béreslegények is párbajoznak. Két béreslegény ugyanis megirigyelte az urak dicsőségét és kiállt egymással szemben, egy szál vasvillára. Az egyik fél halva maradt a küzdőterén. — Ugy történt, hogy báró Solymossy apateleki uradalmában együtt szolgáltak *Vorcsák* Antal és *Szuross* József béreslegények. Mind a kettő egy leányt szeretett, *Kulcsár* Ferenc öregbéres leányát. A két legény békességben megvolt egymás mellett s talán nem is veszték volna össze, ha a többi legény nem ingerelte volna őket egymás ellen. Tegnapelőtt együtt szántott az uradalmi cselédség. A déli pihenőnél szoba került a két legény szerelme, miközben az egyik legény olyan nyilatkozatot tett, hogy a szép *Erzsi* csak bolondítja *Szuross*ot, mert esténként *Vorcsákkal* szokott enyegelni. Szóbeli szó lett, *Szuross* elütötte a mérget, kivett a szekérből két vasvillát s egyiket odaadta *Vorcsáknak* ezekkel a szavakkal:

— Ha legény vagy, elvégezzük egymás között.

Erre a két legény félrevonult az ugarra, hogy ott a lovagiasság szabályai szerint végezzenek egymással. Csattogtak a vasvillák

egy ideig, egyszer aztán *Vorcsák* egy jajkiáltással halva rogyott össze. *Szuross* halántékon ütötte. A cimborák, kik erre nem voltak elkészülve, kocsira tették *Vorcsákot* és beszálították a majorba, *Szuross* pedig elment a csendőrséghez, a hol bejelentette a szomorú esetet. A csendőrség nemcsak *Szuross*ot, hanem a verekedés elődézőit is letartóztatta.

— **(Szederfák az utak mentén.)**

A kereskedelmi miniszter értesítette az államépítészeti hivatalt, hogy ez évben *Baranyamegye* állami közutain összesen 4638 darab szederfát ültetett el. *Kovácsfi* Kálmán kir. főmérnök ezt ma jelentette be a megyei közgazgatási bizottságnak azzal, hogy az ültetés költségei is már kiutalványoztattak. Tavaly gyümölcsfákkal tettek kísérletet s 750 darab gyümölcsfát el is ültettek; de ezzel most felhagynak s az összes állami közutak szederfákkal lesznek beültetve, a mi a selyem tenyésztés érdekében történik.

— **(A fény árnyai.)** A nyomor, a kétségbeesés ott ül valamennyinek az arcán, midőn az utcasarkokon, a templomok bejáratánál levett kalappal, siró hangon alamizsnáért könyörögnek. Husvét van. A hívők templomba sietnek, nem felejtkezve meg erszényüket megnyitni a szegények előtt. Egyszerre csak megkondulnak a harangok, hánjuk végig zug, végig hömpölyög a hegyeken és völgyeken. Visszhangot kelt a szivekben, ébresztve, bátorítva, felemelve és vigasztalva, mert »Feltámadott!« Megpróbáltatásaink, szenvedéseink sötét éjszakájára hajnal derül. Az ur eljött, hogy megkeresse azt, ami elveszett. Koldus s ur szívet egyaránt betölti a Golgotha keresztjének dicsfénye. . . . Az ünnepélyes hangulat egyszerre csak disszonans hang zavarja meg. A rendőrség négy koldust a városház-felé visz. A tömegben halk moraj fut végig. A koldusok szabadonbocsátását kérik.

— Engedély nélkül kéregettek, nem lehet! — hangzik a felelet.

A harangok eközben tovább zugnak s a hívők a körmenethez csatlakoznak. »Föltámadott! Bizonyára föltámadott! . . .»

— **(Kivándorlók.)** Dunaföldvárról írják: Megható jelenetek voltak szemtanúi a dunaföldváriak a nagypénteki napon. Hét tősgyökeres magyar család otthagya szülővárosát és egy szabadabb hazába igyekszik messze az oceánon túl. 5—600 ember verődött össze és a dunagőzhajózási »*József Carl*« hajó fedélzetén megrázó jelenetek játszódtak le a bucsuzás órájában. A kivándorlók közt volt egy 9 tagból álló család is. Hogy hová fog vezetni, ha a kivándorlók ilyen mértékben szaporodnak, azzal — úgy látszik — nem törődik senki.

— **(Tömeges betörések.)** A husvéti ünnepek előtt mindenfelé több kevesebb lopás történt. Különösen élelmi szerekre járt a foguk a tolvajoknak. De egyszerre — egy éjjel — sehol annyi betörés nem történt, mint Himesháza. Elsőben föltörték a tolvajok *Hübner* János kamaráját és elvitték 10 sonkát, 5 tábla szalonnát, 25 pár kolbászt, 40 liter zsirt és 40 köteg fonalat, összesen 180 korona értékben. Innen — úgy látszik — ugyanazok a tolvajok elmentek a himesházi tejszővetkezet helyiségéhez, föltörték ennek az ajtaját és elvitték 74 kg. vaját, 10 kg. túrot és 6 korona készpénzt. Még ennyi zsákmánnyal sem elégedtek meg, hanem föllesztették *Bolt* József konyhaaját, de itt hamarjában nem találtak más lopnivalót, mint két zsákot, ezt is elvitték. A csendőrségnek még nem sikerült a vakmerő betörőket kinyomozni.

— **(Uj csatorna-hid.)** A sásd-mágocsi közuton a Baranya csatornán egy új vasúti hid építése tárgyában tartott árlejtésen egyetlen ajánkozó jelentkezett *Mestrics* Jenő pécsi mulakatos személyében, ki az előirány-

zott 8358 k 48 fillér összegben felül 4.1% árfelemelést kért. Az alispánnak azonban olyan egyezséget sikerült mégis a vállalkozóval kötnie, hogy egy százalék árleengedéssel, vagyis 8274 k 90 fillér költséggel hajlandó az új vashid munkálatait teljesíteni. Ezt a megye közigazgatási bizottsága mai ülésében jóvá is hagyta.

— **(Ellopták a cigány lovát.)** *Kerpács* György, nagybudméri cigány, panaszt emelt tegnap a községi elöljáróságnál, hogy két lovát lótakaróval együtt ellopta valaki. A panasz folytán megindították a nyomozást, melynek során sikerült a tetteseket *Mihályits* Ferenc és *Baka* Vince kóborcigányok személyében elfogni, kiket feljelentettek a bíróságnál.

— **(Egy anyakönyvi kerület vége.)** *Albertfalu* községe kérvényt adott be a megye közigazgatási bizottságához, hogy a *Laskafalu* anyakönyvi kerületből a *hercegszöllősi* anyakönyvi kerületbe helyeztessék át. Az állami anyakönyvi felügyelő véleménye alapján a bizottság mai ülésében e kérelemnek helyet is adott; sőt elhatározta, hogy a *Laskafalu* anyakönyvi kerület megszüntetését fogja javasolni a belügyminiszter előtt olyképen, hogy e kerületből *Albertfalu* és a hozzá tartozó puszták a *hercegszöllősi* kerületbe, *Laskafalu* és *Keskend* pedig a *dárdai* anyakönyvi kerületbe helyeztessenek át s a jelzett kerületben egy-egy segédjegyzői állás szerveztessék állami hozzájárulással.

— **(Kocsiközlekedés a korszón.)** A közönség köréből vettük a következő sorokat: „Igen tisztelt szerkesztőség! Nem tudom, hogy elkerülte a t. szerkesztőség figyelmét a polgárok érdekeinek ama negligálása, melyet bérkocsisaink és a szekeresek maguknak husvét vasárnapján megengedtek. A szent háromság szobra előtt játszott a katonazene, a Széchenyi teret és a király-utcát pedig ellepte a sétáló tömegének özöne, bérkocsisaink s egyéb járművek (tejes, szikvizes, sörös kocsik) pedig vidáman közlekedtek az óriási tömegben s hogy ez a közlekedés legkevésbé sem biztosította a járók-kelők testi épségét, ez természetes. Jó volna, ha a hatóság intézkednék, hogy balesetek elkerülése végett a jövőben a térzene tartama alatt szüntelne a korszón a kocsiközlekedés. Eddig szól a panaszos levél, melyhez tulajdonképen nem kellene kommentár, mégis bátorkodunk megjegyezni, hogy más városokban is van vasárnaponként a korszón térzene, hanem ott aztán gondoskodik a hatóság arról is, hogy kocsiközlekedés ne zavarja a sétáló közönséget s hogy a kocsik folytonos harsány „hé! hopp!” kiáltása ne kergesse szét a publikumot. Nálunk azonban, ebben az ősi városban, úgy látszik, leginkább az ódszágot kultiválják s nem akarják holmi célszerű s feltétlenül szükséges hatósági intézkedésekkel megzavarni ezt a Kis-Ázsiára emlékeztető ősi állapotokat.

— **(A kis Kósza Jutka.)** *Jutka* még mindössze olyan pötty kis leány, hogy alig látszik ki a földből, de azért lábcskái elég erősek a gyaloglásra. S a ki ebben kételkedik, annak *Jutka* bebizonyította tegnap, hogy lábcskáinak ereje van legalább is olyan nagy, mint a bátorsága. Akként történt a dolog, hogy *Jutka*nak *Rácváros*on lakó szülei bejöttek tegnap a városba s egy szomszéd gondozására bízták a kis leányt, ki azzal az ürügygyel, hogy játszani megy, kilopózott az utcára s aztán nekiindult *Pécs*nek, hogy felkeresse itt szülőit. Ebben a görbe utcas városban azonban eltévedt a kis leány, míg este felé a *Buzatér*en rá nem akadt egy jó asszony, ki bevitte a rendőrségre. Akkorára már ott voltak a gyermek szülei is, kik időközben hazamentek s megtudva *Jutka* vállalkozását, bejöttek *Pécs*re keresni a kis leányt, kit aztán boldogan vittek magukkal haza. Érdekes, hogy *Jutka*, dacára a szülői szeretet felé sugárzó melegének, nem akart addig hazamenni, míg

enni nem adtak neki, a mi különben természetes is, mert bizony az ilyen alapos séták után megéhezik az ember.

— **(Megverték a saját udvarán.)** *Borbás* János, mohácsi lakos, *Erszinger* Ferencék lakása előtt elmenve s az udvaron *Erszinger* Ferencné meglatva, behatolt az udvarba és mit sem szólva, elverte az asszonyt, könnyű testi sértést okozván rajta. *Borbás* — ki egyébként tettét tagadja — állítólag régi haragból verte meg *Erszinger*nét. Az ügyet teljelentették a kir. járásbírósnak.

— **(Szőlővessző tolvaj.)** Már több hete, hogy *Engel* Mihály pécsi lakos hidori szőlőjéből 9062 drb szőlőjtványt elloptak. A tolvajnak sokáig nem tudtak nyomára akadni, míg most *Kerlovics* Ádám olasz lakos, *Engel*nek volt szőlőcsőze személyében kinyomozták a tolvajt. Az ojtványok egy része a a tolvaj pincéjében volt elrejtve, másik része pedig a földben volt elásva.

— **(Kivándorlás Tolnamegyéből.)** Szegzárdról írják lapunknak: *Döry* Pál tolnamegyei alispán a legutóbbi megyei gyűlésen jelentést tett azon szomorú jelenségről, hogy Tolnavármegye több községéből egyre kivándorolnak részint Horvátországba és Szlavóniába, részint pedig Nemetországba, sőt Amerikába is; mert itthon nem találnak munkát. Az elmúlt évben 584-en vándoroltak ki, az idén meg három hónap alatt nem kevesebb, mint 622 egyének adtak utlevelet.

— **(Kétezer koronás alapítvány a F. M. K. E. javára.)** Báró *Lussénsky* Félix, a transzváli magyar önkéntesek kommandánsa, a ki legutóbb országos körutat tett s a vidék nagyobb városaiban, a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület kulturalapja javára felolvasásokat tartott az angol-bur háborúról, a napokban tért vissza Budapestre. A felolvasások anyagi eredményéből a nemes báró kétezer koronás alapítványt tett a F. M. K. E. javára azzal az emberbaráti rendelkezéssel, hogy az összeg kamatai mindaddig tőkésítettessenek, míg a kamatokból a felvidéki óvodák legszegényebb gyermekei a téli hónapokban déli meleg levest kaphatnak.

— **(Lopás a vasútállomáson.)** A baranyavár-monostori vasútállomáson a rak-tár mellett levő nyitott felszerből ismeretlen tolvaj két zsák korpát lopott. A tolvajt eddig még nem sikerült kinyomozni.

— **(Kinevezés.)** Báró *Fejérváry* Imre dr. kinevezte *Rák* János somogyi helyettes jegyzőt a pécsi kórházhoz helyettes ellenőrnek. A kinevezett, kibén a kórház képzett, szorgalmas és derék tisztviselőt nyert, ma délelőtt tette le az esküt és délután már át is vette az új hivatalát.

— **(Az eladó revolver.)** A járók-kelők figyelmét tegnap estefelé egy fiatal suhanc vonta magára, ki boldognak boldogtalanak egy csinos revolvert kínált megvételre, de a kis gyilkos szerszámnak nem akadt vevője. Isten tudja, az ilyen ideges korszakban nem szívesen vásárolnak az emberek revolvert, a mi olyan hamar galibát csinál. Így aztán elkerült a gyerek a szigeti külváros felé, hol az árusítás feltűnt a sarkosrendőrnek is, ki aztán igazolás végett beszállította a suhancot a torony alá. A gyerek eleinte nem akart vallani, később azonban beismerte, hogy a revolvert lopta egy vele lakó pajtásától s most pénzzé akarta tenni. A revolver-tolvajt teljelentették a bíróságnál.

— **(A csengettyűtolvajok.)** Ha meg akarnánk szerkeszteni a tolvajok családfáját, hát akkor bátran lehetne állítani, hogy a csengettyűtolvajok közeli rokonságban állnak a kapukilincsek tolvajaival, mert míg ezek a házaknak fényesre csiszolt rézkilincseit lop-

kodják, sőt a vastól sem irtóznak, emezek a kapuk villamos csengőinek gombjait szedik le. Több panasz érkezett e tárgyban a rendőrséghez, mely erélyes nyomozást indított a tolvajok ellen, kik bizonyára ama suhancok sorából kerülnek ki, kik oly sok dolgot adnak gazságaikkal a rendőrségnek.

— **(Körmönfont kölyök.)** Az alább elmondandó eset, melyet név nélkül mondunk el, szomorú képét nyújtja a szegényebb sorsú gyermekek erkölcsi züllöttségének s annak a jó nevelési rendszernek, melyet azok otthon kaphatnak. Az álfelvilágosultság, melynek lelketlen apostolai a néposztályok alsóbb régióiban annyi követőt szereznek s mely tetszetős jelszavaival minden igaz tartalom nélkül mindiakább hódít, megtermi gyümölcsét, mely hovatovább a társadalom erőszakos felbomlására vezet. Egy városunkban közismert s jóhírnévű orvossal történt meg az eset. Az orvos rendes napi szokása szerint a közelmúlt napok egyikén a *Nick*-féle sörözőbe akart menni. A söröző előtt, az üvegutcában egy tizenegy-tizenkét éves fiú sirt és jajgatott. Az orvos kérdezte, hogy miért sir. A gyermek erre elmondja, hogy olajat kellett vinnie haza, de az üveget elejtette, az eltört s az olaj szétfolyt s tovább sirt. Az orvos megsajnálván, adott neki egy koronát, hogy vegyen újra olajat. A gyermek elcsendesült, az orvos eltávozott. Másnap ugyanez a gyerek megleste az orvost az üvegutcában s megszólítja, hogy az olaj egy forintba került s minthogy úgy is azért törött el az ő olajos üvege, mert az orvos meglökte őt, adjon neki egy forintot. Az orvos aztán a bántó szemtelenségre visszavette a tegnapi egy koronát, mit a gyermek a forint reményében vissza is adott s aztán alaposan felpofozta s a faképnél hagyta a póru járót, ki mindenestre jól megérdemelt büntetésben részesült. Most csak azt volna még érdemes tudni, hogy a fiú önállólag, vagy biztatásra járt-e így el? Az eset azonban jellemző így is.

— **(Katonatisztek a konzulátusoknál.)** A közös külügyminiszter a hadminiszter utján felhívja a nyugdíjazott katonatiszteket, hogy a külföldi konzulátusoknál vállaljanak hivatali. Kvalifikacionális kívánalmak: munkaképesség, a német- és egy más, a monarchiában használatos nyelv alapos tudása, azonfelül egy európai nyelvnek oly mérvű ismerete, hogy azt az illető pályázó gyakorlat utján rövid idő alatt teljesen elsajátíthassa. A kinevezések próbaidőre történnek; de aki alkalmasnak bizonyul, mint konzulátusi hivatalnok, az megfelelő szolgálati idő alatt a nyolcadik fizetési és rangosztályba léphet elő.

— **(Az ékszerek és a férfiak.)** Rendszerint a férfiak nem igen lelkesednek az ékszerekért, hanem azért tagadhatatlan, hogy egy szép arany óra, egy izléses mellű, vagy egy antik pecsétgyűrű minden férfinak tetszik, még a legpuritánabbnak is. És tényleg, ha már ékszert hord a férfi, legyen az valóban választékos; ily finom izlésű disztárgyakat pedig hol lehetne jobban beszerezni, mint *Schönwald* Imre pécsi ékszerésznél. — A legkitűnőbb szabályozású „*Longhines*” arany és ezüst órák, pecsétgyűrűk, mellűk, inggombok, sétatálcák, dohányszelencék (a legjobb monogramokkal) borostyán szivarzó készletek, arany és ezüst láncok, angol gyártmányú crayonok, joujouk és az ugynevezett „*Viel-liebchen*”-eknek való művészi arany és aranyozott emléktárgyak, mint legujabb párisi újdonságok, a legkényesebb igényeket is kielégíthetik.

— **(Az asztaltársaságok szabályai.)** Az asztaltársaságok sem kerülhették el sorsukat, amennyiben őket is megrendszabályozzák már. A belügyminiszter ugyanis egy esetből kifolyólag kimondotta, hogy azok az asztaltársaságok, a melyeknek működése a társaság tagjainak a körén túl nem terjed, nem kötelezhetők arra, hogy kor-

mányhatóságilag jóváhagyandó alapszabályokat mutassanak be; azok az asztaltársaságok azonban, a melyek jótékonycélok előmozdítására (szegény gyermekek felruházása, segítése stb.) alakultak, csak megerősített alapszabályok alapján működhetnek.

— (Utazás egy vaddisznó körül.) Belyén a napokban nagy rémületet okozott egy hatalmas vaddisznó látogatása, mely az alsórszi házak kertjeiben vad pusztítást vitt véghez. A falubeliek ásóval, kapával felfegyverkezve siettek a hivataln, de mégis becses vendég lebunkozására, azonban a hatalmas állat szembeszállt velük, miáltal üldözöt visszariasztotta. Ekkor az uradalom néhány vadászembere érkezett töltött fegyverrel, de a hatalmas állaton a sörétes töltény kevés kárt okozott és vigan rőföve Eugénfalú határába iramodott. Néhány ember ugyan üldözöbe vette a vadat, azon reményben, hogy az elszalasztott gyönyörű példányt zsákmányul ejtik, ez azonban még a mai napig sem sikerült nekik.

Pécsi Figyelő tek. szerkesztőségének

Pécs.

A bemenetidiját illetőleg, a melyért a nagyközönséget a Barnum és Bailey-féle „A világ legnagyobb látványossága” összes előadásai és látványosságaiban részesítjük, sok oly ellentmondó verzió kering, hogy igen lekötelezne bennünket, ha a kételyek eloszlatásában segítségünkre lenne.

Meg akarjuk értetni mindenkivel, hogy az egyszeri jegyváltás nemcsak az összes látóvalók megtekintésére jogosítja fel a jegy birtokosát, hanem azonkívül egy ülőhelyet is biztosít számára, tekintet nélkül arra, vajjon a jegy k. 1.20; k. 2.20; k. 4, 5 avagy akár 6 koronán váltatott meg; ezenkívül más nem fizetendő. Az olcsóbb és drágább jegyek közötti különbség abban rejlik, hogy az utóbbiak ülőhelyei jobbák és kényelmesebb áttekintést biztosítanak a tulajdonos számára, a mely az árak szerint váltakozik és a melyek k. 1.20; k. 2.50; k. 4, k. 5 és 6 koronába kerülnek.

Ez amerikai szokás, a melyet itt meghonosítottunk és miután egy ily óriási vállalat több alosztályra oszlik, a mely beosztás itt újdonság számba megy, ez adott okot a különféle híresztelésre. Előzetes hirdeteinkben már több ízben nyomatékosan kijelentettük, hogy nincsen külön beléptidij és hogy a váltott jegy nemcsak a hirdett összes látóvalók, az állatsereglet, csodák, versenyek stb. megtekintésére jogosít, hanem azon kívül egy ülőhelyet is biztosít tulajdonosának.

Még egyszer hangsúlyozzuk, hogy a váltott jegy az összes általunk hirdett előadásokra, mutatványokra és valamennyi alosztály megtekintésére jogosítja fel a tulajdonost. Kivételt képez ez alól a külön kiállítás, a mely egynéhány ritkaságot és különlegességet tartalmaz s mint ilyen azonban nem tartozik a hirdett látványosságok közé és nem is képezi azok egy részét.

Az előadások befejezte után, önállóan, az ugynevezett „Minstrel” és „Vaudeville” előadások tartatnak meg, melyekhez a beléptidij 50 fillérben állapított meg.

Ebből kiviláglik, hogy már korona 1.20 ért az egész látványosság és annak minden hirdett száma megtekinthető, a jobb helyeket pedig k. 2.50; k. 4, 5 és 6 koronáért lehet megváltani. Megjegyezzük, hogy minden helyről, még a legolcsóbról is, az egész előadás, teljes terjedelmében áttekinthető.

Teljes tisztelettel
Barnum és Bailey.

Művészet, irodalom.

A magyar Brehm.

Tulajdonképpen mire való Brehm Alfréd Tierlebenjét magyarul kiadni?

A tudomány, az ismeret népszerűsítése német munkáinak magyarítása fölösleges. Mert ez az irodalom reánk nézve körülbelül olyan, mint a zsidó anekdotában a rabbi pápaszeme: „Akinek nincs rá szüksége, annak nem kell; akinek meg szüksége van rá, az már ugyanis régtől szert tett rá.”

Mire való hát a Brehmet magyarul kiadni? Akinek kell az a mű, elolvassa eredetiben. És őszintén szólva, a vállalkozás, mely természetrajzi irodalmunkat ez eddig példátlan méretű munkával akarja gyarapítani, áldoz. Bizony: áldoz; mert ez a kiadvány nagy áldozatokkal jár. Minthogy pedig az ember pénzforgató állat, eszünkbe jutottak még a summák is. Haj, ha ezeket a százazreket inkább eredeti magyar művekre szánják!...

Igy töprengtünk miék. Most pedig, midőn kezünkben van a magyar Brehm első kötete, szégyeljük ezt a töprengést és örömmel emeljük fel a fényes nagy könyvet: ez nem idegen, ez nem átültetés, ez nemzeti munka! És szeretnők megszorítani *Méhely* Lajos professzor kezét: „Bocsássa meg bizatlanságunkat! Mi azt hittük, hogy ön és dolgozótársai, a jeles zoológusok, csak átültetik azt az óriási művet S csak most látjuk, milyen munkát végeznek önök, milyen magyar munkát!”

„Ennyi, sőt talán kevesebb fáradsággal merőben eredeti, új munkát is lehetett volna írni,” mondja a magyar Brehm előszava. Igaza van. De mégis jól vagyunk, hogy úgy lett, a hogyan lett. Mert a magyar művelődésnek éppen olyan mineműségű, fajtájú állattani műre volt szüksége, amilyen a Brehm. Miért? Mert a Brehm a magyar gondolkozással rokon munka. Brehm Alfréd volt az első természetrajzi író, aki az állatot naturalista szemmel nézte.

A nagy német mesternek hű és szerencsés társai akadtak a rajzoló művészekben, kik munkáját képekkel kísérték. E képek is a Brehm iskolájából valók; az ön, az ecset ép úgy dolgozott, mint az ő tolla. A legnagyobb cél a valóság, a legfőbb eszköz a tökéletes megfigyelés. A művészet kedvéért soha sem szabad feláldozni az igazságot. Az állatok világa, e korszakos mű egyik legnagyobb erőssége ezek a klasszikus képek, ez az egynéhány híján kétezer rajz és festmény. Erről a fele csülhetetlen anyagról, az ábrázolt adatok e sokaságáról nem mondhatna le senki, nem mondhatna le még akkor sem, ha Brehm Alfréd nem volna az a nagy iskolalkotó, a kinek ma a világ vallja. Ezért ültették át a Tierleben Europa nagy nemzetei mind úgy, ahogy miék most: megtartották a német ember módszerét s meg ama remek képeket.

A magyar kiadás bizonynyal a legszerencsésebb valamennyi között, mert legerősebb benne a nemzeti elem. A német Brehmből csak a genre maradt meg: a művelt közönség számára írott tudományos állattan; ama híres képek százai, ezrei. Maga a mű csupa újság s magyarság. Benne van minden, amivel a zoológia munkássága dicsekszik. A régi megfigyelők jegyzeteitől a mai vizsgálódók működéséig, a nyelvtörténeti adatoktól a jelenkori monographusok munkájáig. Csupa hungaricum mindenütt, ahol csak egy csepp magyar vonatkozásra lehetett bukkanni!

Erős tudományos alapon művészi rajza e mű az állatok életének a soha nem tűnő nemzeti szempont világosságában. Népszerűsítés, de a lelki előkelőség számára. Kedves, érdekes, bájos olvasmány; de tudományterjesztés. Néha mulattatás — olyan vonzó, mint a nagy elbeszélők művésze, hisz ez is csupa élet! — néha ítélő bíró saját tudosunk, majd szigorú tanító és hű kalauz. Meghatározó könyv a legjavából. És mindennek fölött

az állatelet, a biológia, tiszta, hibátlan tükrö. És mindig benne a magyar lélek gondolata, a magyar szív érzése, a magyar szem látása; akkor is, ha messze idegenből való a tárgy.

Törvénykezés.

§ Szerencsétlenség a lakodalmon. Kacsótán lolyó évi január hó 14 én lakodalom volt. A lakodalmas menetben az egyik kocsin ott volt *Szűcs Vince* is s szörnyű jó kedve volt, már mint a hogy illik is. Ősi szokás szerint neki is volt egy két csövű pisztolya, melyből lövöldözött. A pisztoly fojtása aztán az egyik lövés alkalmából a kocsiiban üiő nyolc éves *Tóth Gyula* felső karját érte s tizennégy napig gyógyuló sértést ejtett rajt, a miért a kir. törvényszék *Szűcs Vincét* gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségében mondta ki bűnösnek s ehhez képest 20 kor. fő és 10 kor. mellékbüntetésre ítélte, behajthatatlanság esetén pedig két — illetve egy napi fogházra. Az ítélet jogerős.

§ Végrehajítás közben. A végrehajítást senki sem szereti, mindenki irtózik tőle, de fizetni még sem akar igen sok. Így van *Zsuzsa Mihály*, kiscsányi lakos is, a kinél iskolamulasztás bírság behajtása címén *Tabak Frigyes* segédjegyző, a községi bíró kíséretében végrehajítást volt foganatosítani. Mikor ezek már távozóban voltak, *Zsuzsa Mihály* a konyhajtóban levő lapátot felfogta s azzal a segédjegyző karjára ütött, mire ez elvette a lapátot. A kir. törvényszék különböző okokból nem hatóság elleni erőszak büntetésében, hanem egyszerűen becsületsértés vétségében mondta ki bűnösnek s ezért egy napi fogházzal helyettesíthető 10 koronára ítélte. A visszautasított felebbezés után a vádlott képviselője semmisségi panaszszal élt.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetel.

1901. április 10. délután 2 órakor

Barometer (redukált) = 755.0 súlyedő

Hőmérsék = 23.7 °C.

maximuma: 10.0 °C. } tegnapi.

minimuma: 10.0 °C.

Páranymás: 8.2 mm.

Relatív nedvesség: 32. %.

Felhőzet: 8° Cirr. SW.

Szélirány s erő: SW. 4. —

Csapadék 24 órai: 7.6 mm. ○ Harmatp. + 8.9 °C.

Szeles, borult, esőre hajlamos i. v. (zivatar?)

Dr. Czirer.

TÁVIRATOK.

— **Kresz Géza halála.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Kresz Géza* dr., a budapesti mentőegyesület kitűnő igazgatója, ma reggel, életének 55 ik évében meghalt vesebajban. Halála általános részvétet keltett Budapesten. A mentőegyesület *Andrássy Aladár* gróf elnöklésével délelőtt ülésezett s elhatározta, hogy külön gyászjelentést ad ki a halálozásról. Az elhunytat az egyesület palotájából pénteken délután temetik el.

— **A búrok alkonya.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Plumer* ezredes hatvan bűrt elfogott. Temérdek löszertűket és dinamitjüket elpusztította.

— **Letartóztatott ünnepontok.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A genfi rendőrség a nagypénteki zavargásokért, öt orosz két bolgárt

és egy örményt letartóztatott. Közülük hatan diákok, ketten betűszedők.

— **Kongresszus az alkoholizmus ellen.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A bécsi alkoholizmus elleni kongresszus mai ülésében **Karsovitz** tanár nagyérdéki előadást tartott a gyermekkorban való alkoholizmus következményeiről.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Nyilt-tér.†)

Ma délelőtt 9 és 10 óra közt a városi adóhivatalban egy fekete, kemény kalap **kicsereültetett.**

A károsult ezután felszólítja a kicsereültöt, hogy kalapját a rendőrségnél visszacsereelni sziveskedjék.

†) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hirdetések.

Két jó házból való fiu
tanulóul

felvétetik

Tauszig Ármin
áruházában

PÉCS. (Széchenyi-tér.)

Kertmegnyitás a „Kis-Vigadó“-ban

A „Kis-Vigadó” kerthelyiségei a mai naptól fogva a n. é. közönség rendelkezésére bocsájtattak. Kimérésre kerülnek:

Kablár féle kitűnő fehérbor 80 fill. literje
Pécsi asztali-óbor 80 fill. „
Villányi vörös 1 — kor. „

Zónareggeli 16 fillér.

Scholtz Gyula sörgyáros kitűnő márciusi söre naponként frissen **csapoltatik.**

Olcsó ebéd- s vacsora-bérlet (3 tál ebéd, 1 tál vacsora 36 kor.)

Naponta kitűnő hideg ételek ussonnára.

Fedett tekepálya.

Mindennap rántott-csirke 40 fillér. —
Paprikás-csirke galuskával 40 fillér.

Számos látogatásért esd:

özv. Hirczy Ferenczné.
vendéglős.

**A város és vidék kedvelt
találkozó helye!**

Pécs, Király-utca 38. sz. alatt

egy pince

800 hektoliter jó hordókkal bérbe adó
ugyanott egy szoba és konyhából álló

lakás

és egy kisebb

bolthelyiség

olcsón bérbeadó.

Képzett urak

jó beszélő tehetséggel
tisztességes keresethez
juthatnak.

Cim: Postafiók 58.

Diványok és ottománok

32 rugó erősségben kaphatók minden
elfogadható árért a raktáromon levő
készletből.

Demini F.

kárpitos és diszítő

FERENCIEK-BAZARJA.

Ezen alkalommal közhírré teszi, hogy
Klimó-utca 12. számú

háza eladó.

Felső-Havi-Boldogasszony-utca 42. szám
alatti

ház,

mely áll **8 kisebb lakás és kert-**
ből jutányos áron

eladó.

Bővebbet „NÁDOR“-kávéház.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

Piacsek Károly

ezég sirkő és kőfaragó-üzletét
**átvettem és azt a fenti
cég alatt változatlanul tovább vezetem.**

Egyszersmind értesitem a n. é. közönséget, hogy egyedüli törekvésem lesz a cég jó hírnevét továbbra is fentartani és a t. vevőimet minden tekintetben kielégíteni.

Elvállalok mindennemű e szakmába vágó **épület-munkákat**, továbbá **sirkővek készítését, a leggyorsabból a legdiszesebb** kivitelig

a legjutányosabb árakért.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Piacsek Jenő.

Kossuth Lajos-utca 1.

SANITAS! SANITAS! SANITAS!

CSIHÁLEK SÁNDOR

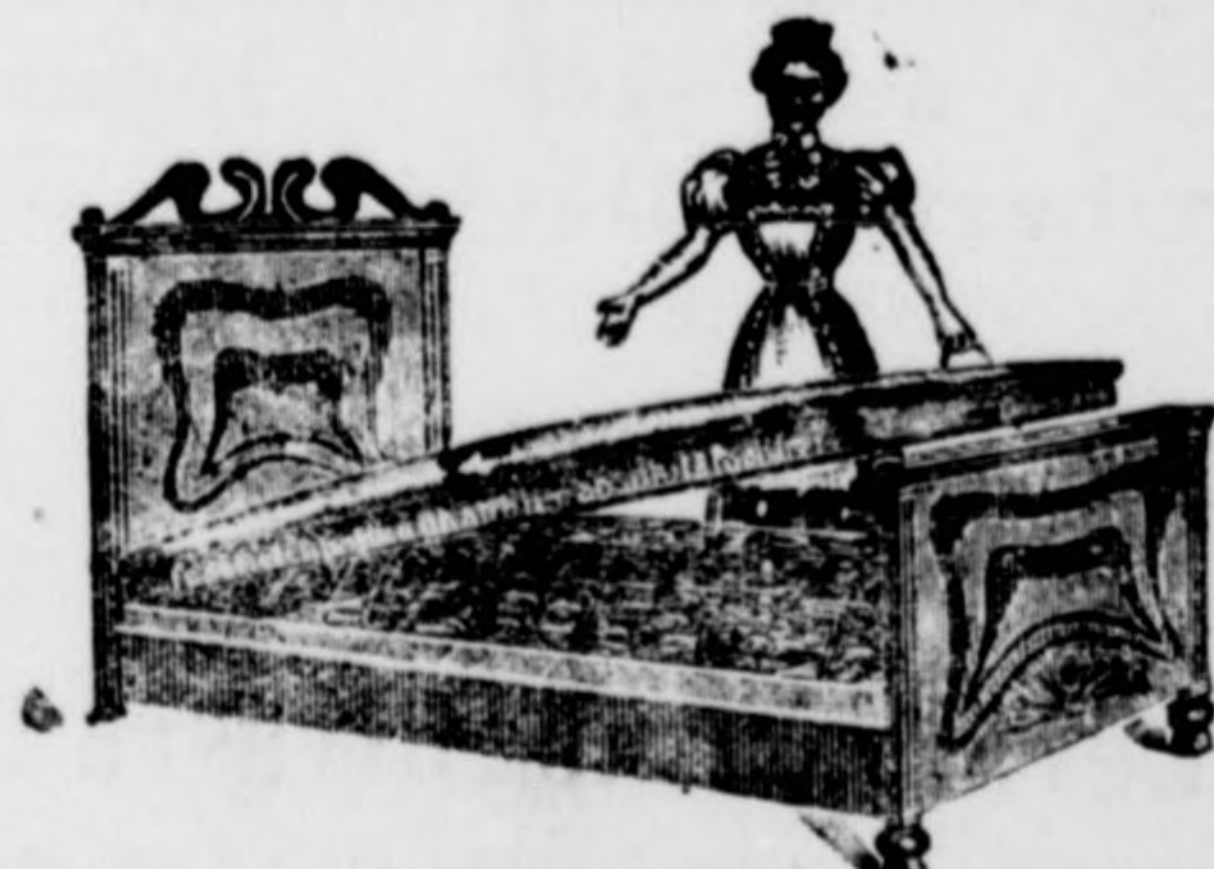
kárpitos és diszítő,

PÉCS, Király-utca 34. sz.

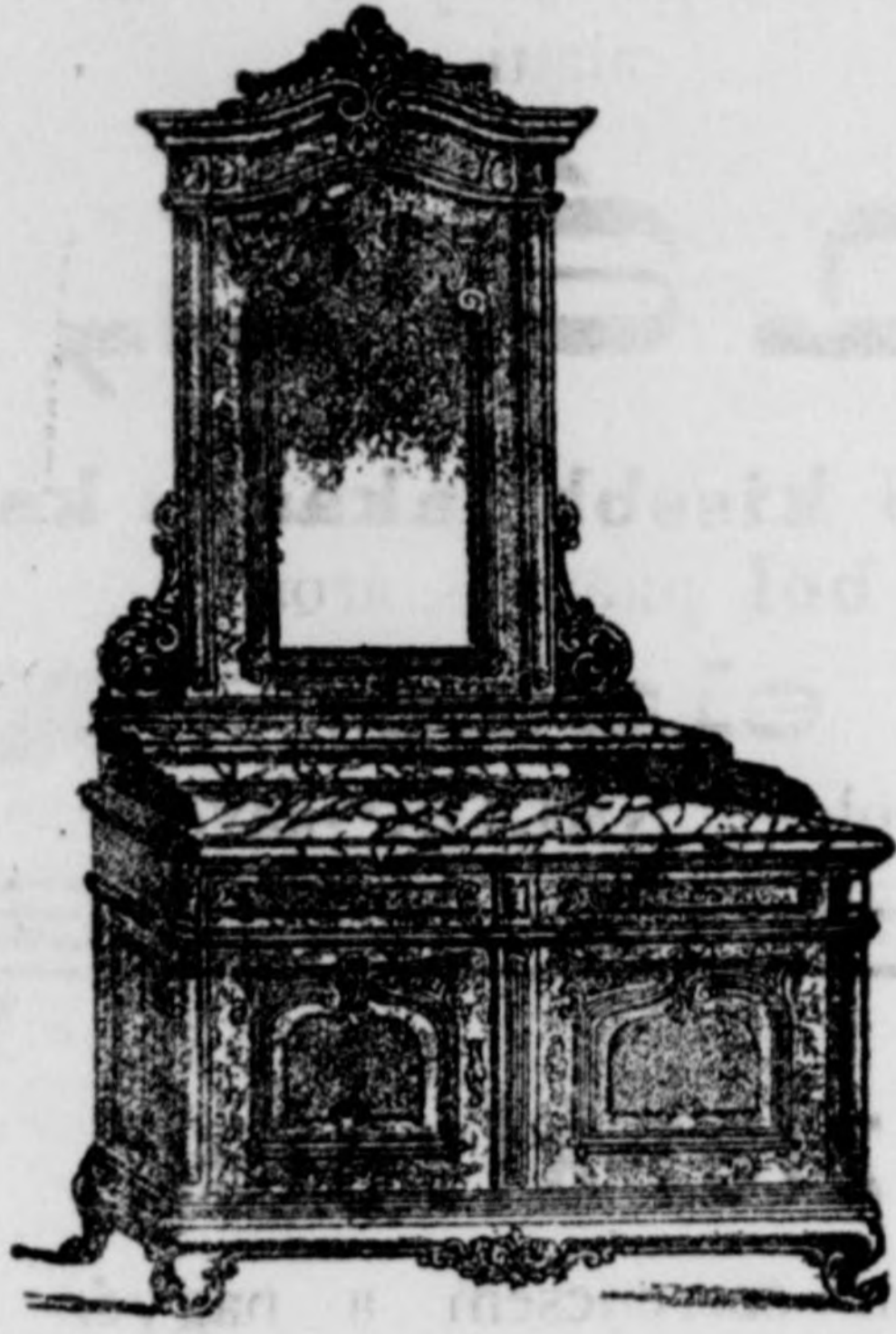
A **Sanitas Higiéniai szédszedhető ruganymadrac** egyedül készítője ajánlja ezen matracokat, melyek a legtöbb kulturálmokban épp így Magyar- és Németországban törvényesen védve vannak. Különösen szállodákban, kórházakban és családok figyelmébe.

Továbbá kárpitos és diszítő műhelyét és nagyválasztéku raktárát kárpitozott butorokban.

Javítások, ugyoba-mint sz kárpitozások a legjutányosabb árakért elfogadtatnak.

Könnyű kezelés.

ZSOLNAY IMRE
BUTOR.

raktára
és műhelyei

PÉCS,

Ferenciek-utca **11.** szám.

Zamatos asztali borok.

Erreth-féle borok kizárólagos raktára.

Nagyságos **Erreth János** úr, Pécs város elsőrendű bortermelője
kitűnő minőségű, saját termésű

‡ pécsi hegyi borainak ‡

eladását kizárólag tisztelettel alulirotra ruházván, abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy ezen köztudomásúlag **a legkényesebb igényeknek is megfelelő ó-borokat** mindig friss töltésben palackozva, kívánatra hordokban is — **hamisítatlan minőségért kezelve** — árusíthatom.

A fenti borokból különösen a következőket van cserencsém a n. é. közönség figyelmébe ajánlani:

1893. évbéli fehér asztali bor literje 52 kr.

1885. évbéli bálicsi fehér pecsenye-bor,

palackja (0.7 l.) 70 kr.

Arak palackokkal együtt értendők. Palackok 7 kr. értékben visszavétnek.

Kerdl Lajos,

fűszer-, bor- és csemege-kereskedése

PÉCSETT, Király-u. 6. sz.

Hamisítatlan minőség.

Kitűnő pecsenyeborok.

VIRÁGH JÓZSEF

kocsigyártó

PÉCS, Siklósi-országut 33. (Mátyás király szálloda mellett.)

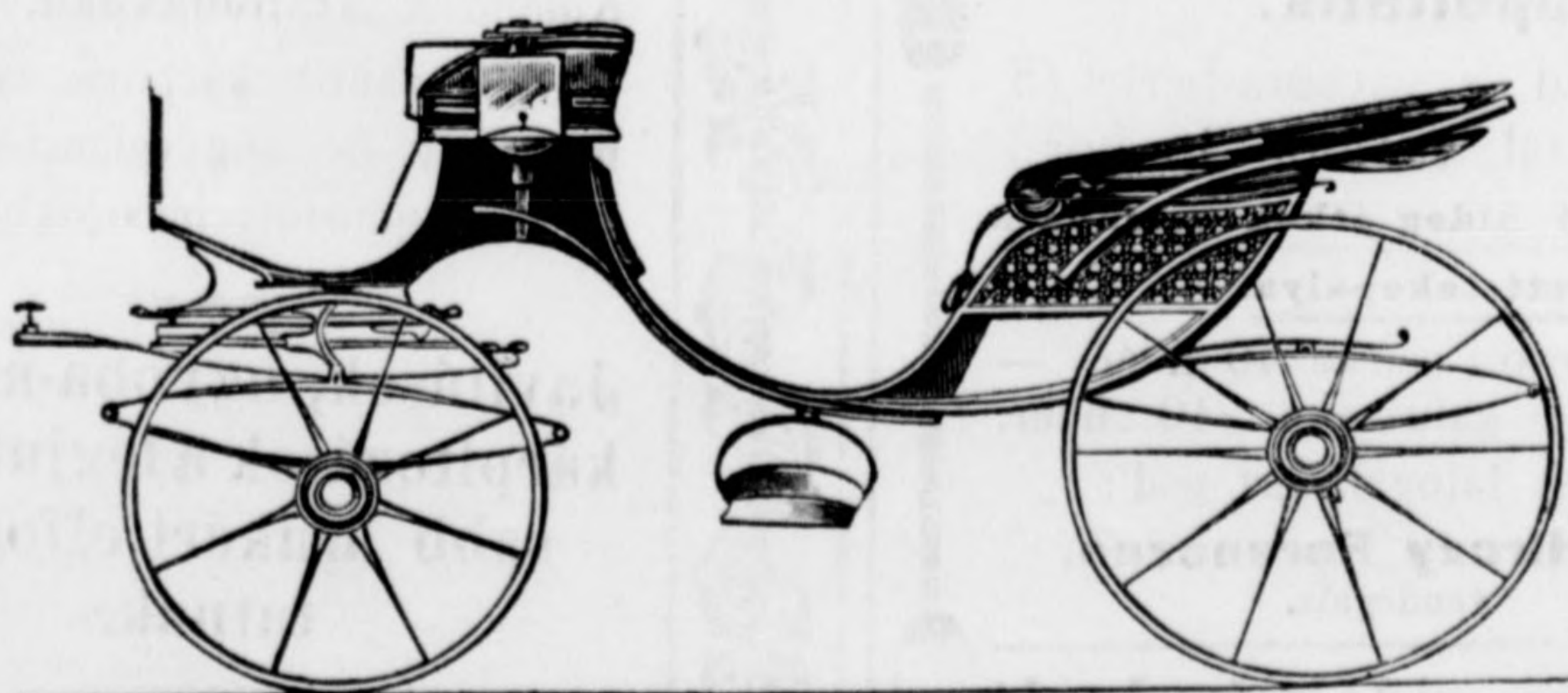

Ajánlja a kor igényeinek megfelelően berendezett kocsigyártó üzletét, hol minden e szakba vágó munkák gyorsan és jutányos áron készíttetnek.

Átalakítások és javítások mindenkor jutányosan eszközöltetnek.

Legújabb minták után készült kocsikból állandó raktárt tartok. Miután a raktáromon és nálam megrendelt kocsik teljesen saját üzletemben készülnek, úgy a fa, vas, fényező, valamint a kárpitos munkák és így minden nálam megrendelt kocsikért és átalakításokért több évi jótállást vállalok.

Egyszersmind fölhívom a nagyközönség b. figyelmét az újonnan feltalált **szegedi Widerker-Márton-féle szabadalmazott támlába rejthető fedeles kocsikulésekre**, melyeknek **Baranya vármegye** területén egyedüli elárúsítója vagyok és a mely ülések **nap, szél és a legnagyobb viharnak ellentállnak** és a melyek úgy diszkocsikra, valamint gazdasági és igás kocsikra alkalmazhatók.

Levélbeli meghívásra bárhol is készséggel megjelenek.